

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«БОГОДУХІВСЬКА СПЕЦІАЛЬНА ШКОЛА»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

НАКАЗ

30.01.2024

№26

**Про результати психолого-
педагогічного консалтіуму щодо
адаптації учнів 1-го та 5-го класів**

На виконання плану роботи закладу протягом І семестру 2023/2024 навчального року було проведено дослідження адаптації першокласників та п'ятикласників до навчання у спеціальній школі.

Мета даного дослідження полягала у виявленні потенційної «групи ризику», тобто дітей, чиє подальше навчання та виховання пов'язані із суттєвими труднощами (діти з емоційними розладами, порушеннями поведінки, зниженням рівня навчальних досягнень) через, дослідження таких адаптаційних процесів:

- процес міжособистісної взаємоадаптації між окремими членами класного колективу, між колективом і учителями;
- внутрішні процеси самопристосування учнів у змінених умовах шкільного життя.

Для досягнення цієї мети були поставлені завдання:

- виявити дітей, які мають труднощі в адаптації;
- визначити характер та причину труднощів у кожному окремому випадку;
- розробити рекомендації для всіх учасників освітнього процесу з проблем адаптації;
- визначення деяких категорій дезадаптованості, складання карт спостереження.

За участі спеціалістів закладу на психолого-педагогічному консиліумі розглядалося питання адаптації першокласників до умов навчання та адаптації п'ятикласників переходу із початкової до основної спеціальної школи. Рівень адаптаційного стану новоприбулих учнів відповідає характеристикам динаміки перебігу процесів адаптації, відповідно до психологічних характеристик учнів (вік, тип темпераменту, особистісним особливостям, коморбідність захворювань) та відповідно до воєнного стану у країні, особливостей он-лайн навчання.

Першокласники на початку навчального року мали низький рівень сформованності сенсомоторної координації (проблемність тримання ручки та олівця, орієнтації у зошиті, співвідношення розмірів), емоційно-вольової сфери (посидючості, реакції на зауваження та критику), загальних знань (кольорів, пір року і т.п.), мали високий рівень тривожності, проблемність формування «образу Я», несформовану комунікативну компетентність.

Для покращення та оптимізації адаптаційного періоду у перший місяць навчання приділялася особлива увага знайомству, коротким розповідям про власні захоплення, улюблени ігри тощо, задля створення атмосфери прийняття, довіри, взаємозацікаленості, бажання слухати одне одного, висловлюватися. Для психологічного мікроклімату застосовувались такі види освітньої діяльності «ранкове коло», інтерактивні заняття у парах та групах на умовах співпраці (кооперативне навчання), «щоденні п'ять», рефлексія та самооцінювання, корекційно-розвиткові форми та методи роботи. Особливу увагу вчитель-класовод Бородавка Н.В. приділяла збереженню та зміцненню фізичного здоров'я учнів, їх моральному та громадянському вихованню. Із цією метою була організована активна співпраця вчителя з батьками, учителями-предметниками, вихователями. Результатами такої співпраці є:

- краще вивчення індивідуальних можливостей та стану здоров'я кожного першокласника;
- здійснення особистісно орієнтованого навчання та виховання;
- впровадження здоров'язберігаючих технологій освітнього процесу;
- спільна підготовка і проведення батьківських зборів;

- бесіди з батьками на психолого-педагогічну тематику тощо.

Особлива увага приділялася «Групі ризику щодо дезадаптації». Контроль адаптації включав:

- спостереження вчителя-класовода за мікрокліматом у класному колективі;
- дослідження процесу адаптації першокласників до школи за допомогою психодіагностичних методик:
 - Малюнкова методика «Людина»;
 - Малюнкова методика «Що мені подобається в школі»;
 - Малюнкова методика «Кульки» (Тест на визначення самооцінки учнів).

За результатами проведеного дослідження виявлено, що клас дружній, згуртований, енергійний, жвавий. Діти товариські, вміють спілкуватися між собою різноманітними способами, відчувають себе в безпеці. Особливої педагогічної уваги та підтримки потребують учні Іщенко І., Худікян Д., Бєлашов Р. так як мають коморбідні захворювання. Робочою групою психолого-педагогічного консиліуму було розроблено та надано рекомендації батькам та класоводу щодо тривалості та особливостей адаптаційного процесу.

Адаптаційний період учнів 5 класу пройшов успішно. Фактори переходу до середньої школи без зміни класного керівника, безоцінче навчання за НУШ виражено позитивно вплинули на процес адаптації та її успішну реалізацію. Деякі складнощі адаптації учнів виникли із-за зміни вчителів-предметників. Зміна самої особистості вчителя, наявність лише он-лайн знайомства, зміна темпу навчання, складності завдань дещо ускладнили адаптацію деяких учнів. З метою прискорення, оптимізації, покращення адаптаційних процесів до роботи був залучений практичний психолог та індивідуальні додаткові заняття з конкретних предметів за потребою.

Педагоги вживають необхідних заходів для успішної адаптації учнів в середній ланці освіти. На уроках панує атмосфера доброзичливості, яка гармонійно поєднується з вимогами вчителя. Вчителі-предметники в основному використовують інтерактивні методи навчання, які дають

можливість п'ятикласникам мати власну думку, бути активними учасниками навчальної діяльності.

Практичний психолог використовувала наступні методи дослідження:

- спостереження за учнями під час навчально-виховного процесу;
- ставлення до навчальних предметів (за методикою С. Левченко);
- Проективні малюнки «Автопортрет», «Дім. Людина. Дерево», «Неіснуюча тварина».

Висновок: адаптаційний період учнів 1-х та 5-х класів пройшов успішно. Педагоги, психологічна служба вчасно здійснюю профілактику дезадаптації новоприбулих учнів.

Виходячи з вищезазначеного,

НАКАЗУЮ:

1. Заступникам директора Терещенко В.Г., Назаренко С.М.:
 - 1.1. Створити умови для чіткої організації освітнього процесу учнів 1 та 5 класів.

Протягом року

- 1.2. Здійснювати контроль за діяльністю класних керівників, вчителів та вихователів, які працюють в 1-му та 5-му класах, з урахуванням специфіки даного періоду та результатів діагностування.

Протягом року

2. Класним керівникам та вихователям 1-го та 5-го класів:

- 2.1. Спланувати роботу із здійснення соціально - педагогічного супроводу за результатами діагностичних досліджень і рекомендаціями психолого-педагогічного консиліуму.

- 2.2. Здійснювати соціально-педагогічний супровід першокласників і постійно проводити співбесіди, консультації з психологом, логопедом.

Протягом року

- 2.3. Постійно проводити індивідуальне консультування батьків і учнів з проблемних питань навчання та виховання.

2.4. Розвивати в учнів почуття колективізму, ставити їх у такі умови, де без підтримки однокласників обійтися важко: екскурсії, свята, конкурси, естафети.

Протягом року

2.5. Звертати особливу увагу на учнів, які мають недостатній рівень адаптованості.

2.6. Надавати інформацію вчителям-предметникам, стосовно психологічних, вікових, соціальних особливостей учнів 1-го та 5 -го класів.

Протягом року

3. Соціальному педагогу Сосонному В.М. та практичному психологу Зіньковській Т.К.:

3.1. Здійснювати соціально-психологічний супровід учнів, які потребують підвищеної уваги з боку педагогічного колективу.

Протягом року

3.2. Розробити та провести індивідуальні та групові корекційні заняття з учнями, які потребують соціально-психологічної підтримки, розвитку пізнавальної сфери, мають занижену самооцінку, підвищену тривожність.

Протягом року

3.3. Проводити корекційно-розвивальні заняття з учнями 1-х та 5-х класів (дезадаптованими та з високим рівнем шкільної тривожності) на зниження тривожності.

Протягом року

3.4. Надати консультивну допомогу батькам та вчителям учнів, які дезадаптовані до навчання.

4. Учителям-предметникам будувати співробітництво на основі доброзичливості й довіри, щоб гальмувати порушення й не ускладнювати стосунки з учнями, котрі мають високі показники нервового порушення: емоційно-нестійкі, агресивні, збуджені, вразливі.

5. Медичній сестрі Статівці Н.В. тримати на постійному контролі категорію психоемоційно-вразливих учнів та, за необхідності, інформувати батьків, або

їх законних представників щодо подальшого обстеження та надання медичної допомоги.

6. Контроль за виконанням даного наказу покласти на заступника директора з навчально-виховної роботи Терещенко В.Г.

Директор

Зоя КИСЬ

Терещенко В.Г.

З наказом від 30.01.2024 № 26 ознайомлені:

Віта ТЕРЕЩЕНКО

Тетяна ЗІНЬКОВСЬКА

Софія НАЗАРЕНКО

Ольга ЯРОШЕНКО

Вячеслав СОСОННИЙ

Наталія МЕЛЕШКО

Наталія БОРОДАВКА

Ольга ДАВИДЕНКО

Олена ЧЕРКАСОВА

Ірина КОЛЕСНІЧЕНКО

Світлана НЕЧИТАЙЛО

Ольга ТАРАТУШКА

Віта РЄПКА

Сергій БОРОДАВКА

Аліна ЯВТУШЕНКО

Ніна СТАТИВКА